

Kommunstyrelsen

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 25 mars 2011 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson(V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtydliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att motionen med dessa noteringar är färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår ett utvecklat arbete i kommunen angående kunskap och utbildning om barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Förslagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och social- och äldrenämnden. Bedömningen är att kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet *Barns och ungdomars rättigheter*. I samband med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Det pågår också arbete med att tydligare lyfta fram barnperspektivet i kommunens årsredovisning. Det finns också inplanerade utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser.

Förslagen i motionen

Motionärerna framför att det krävs ett medvetet arbete för att bekämpa barnfattigdomen. De menar att kompetensen om barnfattigdom inom all kommunal verksamhet måste öka. Mot bakgrund av detta förslår Vänsterpartiet att:

- Nacka kommun utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor.
- Nacka kommun genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal.
- Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade motionen ”Barnperspektiv i alla beslut” till stadsledningskontoret för utredning och förslag 17 maj 2011 (sammanträdesprotokoll § 122). Underlag för beslut togs fram av kultur- och utbildningsenheten (tjänsteskrivelse 1 sep 2011 KSKF 2011/175-609). Förslag till beslut var att stadsledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige att bifalla motionen på så sätt att den uppmanar alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut. Kommunstyrelsens arbetsutskott bordlade ärendet 27 september, 12 oktober och 14 november 2011 (Sammanträdesprotokoll § 204, § 227 och § 254). Enligt sammanträdesprotokoll 6 december 2011 (§ 284) återremitteras ärendet för att kompletteras med en beskrivning av social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete. Social- och äldrenämnden beslutar 27 mars 2012 (sammanträdesprotokoll § 46) att föreslå kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Stadsledningskontoret har i uppdrag att göra en samordnad bedömning som underlag för förslag till beslut till kommunstyrelsen.

Utveckla arbetet med att öka kompetens och kunskap om barns villkor och rättigheter

FN:s barnkonvention om barns rättigheter består av 54 artiklar. I korthet genomsyras konventionen av principen att alla barn är lika mycket värda, att barnens bästa alltid ska prioriteras, varje barns rätt till liv och utveckling samt barns rätt till inflytande (artikel 2,3,6 och 12 i konventionen). Sverige har också nationella strategier som utgångspunkt för offentliga aktörers arbete med att säkerställa barnets rättigheter.

Öka medvetenheten om barnperspektivet i kommunens arbete

Det är viktigt att kommunen kontinuerligt uppdaterar sig om barns villkor och ständigt arbetar utifrån konventionen samt nationella och regionala strategier och styrdokument. För att betona vikten av Nacka kommuns arbete med barns rättigheter genomför kommunstyrelsen insatser för att ytterligare säkerställa att konvention genomsyrar all kommunal verksamhet (Mål och budget 2014-2016). Effekterna av insatserna ska följas upp i kommunens årsbokslut från och med år 2014. Under hösten 2013 påbörjades också en översyn av hur kommunens årsredovisning ska utformas. En del i arbetet är att tydligare

belysa kommunens insatser för barn och unga samt hur barns och ungas intressen tillvaratas och genomsyrar verksamheten.

Som framgår av tjänsteskrivelse från dåvarande kultur- och utbildningsenheten och enheten planering och utveckling (social- och äldrenämnden) pågår arbete med att öka kommunens kunskaper och kompetens om barns rättigheter, se bilaga 2 och 3. Detta arbete har på senare år ytterligare förstärkts inte minst genom kommunens projekt "Barns och ungdomars rättigheter". Projektets syfte är under en 2-årsperiod (2013-2015) utveckla och förbättra arbetet med barn- och ungas rättigheter utifrån socialtjänstens uppdrag, samt att sprida kunskap och erfarenheter till samtliga nämnder i kommunen. Ett av de fyra målen är att beslutsfattare och relevanta målgrupper inom kommunen ska ha kunskap om barns rättigheter och kunna omsätta kunskapen i praktiken¹. Även en konkret handlingsplan är framtagen. Där framgår bland annat att olika utbildningsinsatser planeras.

För att ytterligare stärka kompetensen och erfarenhetsutbyte är kommunen med i ett regionalt nätverk (2013-2015) för barns och ungas rättigheter. Nätverkets syfte är att skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn och unga.

Exempel på insats- och utvecklingsområden i kommunen

Precis som motionärerna beskriver så är det viktigt för så väl unga vuxna som föräldrar att ha möjlighet till att etableras sig på arbetsmarknaden. En viktig utgångspunkt i arbets- och företagsenhetens arbete är att föräldrar i arbete är det bästa för barnen. Barnperspektivet är alltid med i olika bedömningar. Dessutom sker det kontinuerliga utbildningsinsatser på området.

Utifrån bland annat skollagen, läroplaner och utbildningsnämndens strategiska mål arbetar utbildningsenheten ständigt utifrån barnperspektivet. Årligen görs kvalitetsanalyser och i årets är det särskild fokus på barns inflytande och ansvar. Etablerade forum finns där barnperspektivet kontinuerlig beaktas.

Även möjlighet till kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga frågor. Som exempel kan nämnas att fritidsnämnden har som utvecklingsområde (bokslut 2013) att höja kompetensen i sin verksamhet kring frågan om att utveckla ungas möjlighet till inflytande. Som en del i det arbetet har fritidsenheten fått i uppdrag att utreda hur de bättre kan ta tillvara ungas idéer och initiativ vad gäller utformning och innehåll av fritidsaktiviteter.

¹ http://kanaln.nacka.se/natverk_o_projekt/nacka_kommun/barnsbasta/Sidor/Bakgrund.aspx

Eller kontakta: nina.mautner-granath@nacka.se

Kommunens arbete med Ungt inflytande ger också ökad kompetens kring barns-och ungdomars syn på olika verksamhetsområden inom kommunen. Detta arbetssätt kan säkerligen vidareutvecklas.

Inom stadsbyggnadsprocessen pågår också aktivt arbete med barn och ungas delaktighet och inflytande i samhällsplaneringen. Som underlag till utformandet av detaljplaneprogrammet för Fisksätra har olika barn- och ungdomsgrupper fått medverka. Visionsarbetet för Nacka bygger stad är också ett exempel där liknande satsningar har genomförts. En kartläggning av kommunens arbete med hållbar utveckling (KFKS 2013/332-001) visar att kommunen tydligare måste redogöra för socio-ekonomiska konsekvenser i samhällsplaneringen. Det är en viktig fråga bland annat i arbetet med att kommunen bygger stad och utvecklar de lokala centra.

Studier från Rädda Barnen (Årsrapport 2013) visar på en generell minskning av barnfattigdomen i Sverige. Även undersökningar från Folkhälsomyndigheten (DN 2014070) visar på att folkhälsan har blivit bättre. Båda studierna visar dock också på att det finns grupper som halkar efter. Därför är det viktigt att kommunens verksamheter fortsatt arbetar med att aktivt ha kunskap och kompetens i denna fråga. I handlingsplanen för projektet Barns och ungdomars rättigheter är tanken att frågan ska utgöra ett tema inom ramen för kommunens utvecklingsakademi. Det kan vara ett bra sätt att fortsatt sprida och utbilda i dessa frågor. Kommunens trygk- och säkerhetsråd är också ett viktigt forum där dessa frågor kontinuerligt diskuteras. Rädda barnen, kyrkan, fritidsgården och Polarna är några exempel på aktörer som är med i dessa råd.

Det är också viktigt att fortsatt utveckla uppföljningen av kommunens verksamheter oavsett anordnare. Betydelsen av detta framgår i auktorisationsvillkoren (punkt 27). Kontinuerlig uppföljning ger kännedom om vilken eventuell kunskap som behöver förstärkas i verksamheterna.

Utbildningsinsatser för medarbetare och anordnare av verksamheter

För närvarande planeras utbildningsinsatser genom kommunens projekt *Barns och ungdomars rättigheter*. Som exempel kan nämnas att det under hösten planeras en utbildningsinsats för fritidsledare. Enligt Nacka kommuns styrmodell görs ingen särskilnad av anordnare. Det innebär att det är lika förutsättningar för alla medarbetare och anordnare att delta i utbildningsinsatserna.

Barnperspektiv i alla beslut

Enligt barnkonventionen ska barnperspektiv alltid vägas in vid beslut. Exempelen ovan visar också på att kommunens verksamheter ständigt har med detta vid olika bedömningar och beslut.

För närvarande uppmärksammas också att barnperspektivets bättre kan synliggöras i tjänsteskrivelser. Under hösten erbjuds workshops i hur en tjänsteskrivelse kan utformas som visar hur beslutet indirekt eller direkt påverkar barnen.

I Sigtuna kommun har de valt att, förutom ekonomiska konsekvenser, också ha med barnrättsperspektivet som rubrik i tjänsteskrivelsen. I Värmdö kommun utformas skrivelsen i stället ur ett medborgarperspektiv, där barnperspektivet är en målgrupp.

I samband med kartläggning av hur kommunen arbetar med hållbar utveckling framkom behov av bättre konsekvensanalyser av olika sakfrågor. Ett sätt är att utveckla mallen för tjänsteskrivelse för att förtydliga detta.

Bedömning

Kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet Barns och ungdomars rättigheter. I och med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Uppföljning av kommunens verksamheter är en avgörande faktor för att ytterligare förstärka och säkerställa att barnperspektivet beaktas.

Arbete pågår också för att förbättra beslutsunderlagen i kommunen. För närvarande pågår utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser. Det är bra att det förtydligas. Däremot är det viktigt att tjänsteskrivelsen också belyser andra perspektiv och konsekvenser.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Redovisade aktiviteter finansieras inom ramen för respektive nämnds ansvarsområde samt i samband med kommunens pågående projekt *Barns och ungdomars rättigheter*.

Bilaga

Bilaga 1 Sammanträdesprotokoll SÄN 27 mars 2012 (SÄN 2012/56 § 46).

Bilaga 2 sammanträdesprotokoll KSAU 6 december 2011 (KFKS 2011/175-609 § 284)

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse enheten planering och utveckling 8 mars 2012 (SÄN 2012/56).

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse kultur- och utbildningsenheten 1 sep 2011 (KFKS 2011/175-609).

Bilaga 5 Motion Barnperspektiv i alla kommunala beslut, Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) 25 mars 2011.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Ann-Christin Rudström
Samordnings- och utvecklingsenheten